

1986

STAATSBLAD
van de
REPUBLIEK SURINAME

No. 54

RESOLUTIE van 26 augustus 1986 no. 5239, inzake vaststelling officiële spelling van het SURINAAMS JAVAANS.

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

Op voordracht van de Minister van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur.

GELET OP:

1. artikel 16 sub 1e en sub 2c van het "Besluit Instelling en Taakomschrijving van de Departementen van Algemeen Bestuur 1986" (S.B. 1986 no. 23);
2. de beslissing van de Raad van Ministers van 4 juli 1986 (missive Minister-President d.d. 9 juli 1986 no. 538/R.v.M.).

GEZIEN:

1. de beschikking van de Minister van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur d.d. 7 maart 1986 no. 1951, houdende instelling van de "Spellingscommissie van het Surinaams Javaans";
2. het rapport van de "Spellingscommissie van het Surinaams Javaans" d.d. juni 1986.

OVERWEGENDE:

dat bij beschikking van de Minister van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur d.d. 7 maart 1986 no. 1951 de "Spellingscommissie van het Surinaams Javaans", werd ingesteld, welke

2

1986

No. 54

tot taak had een grondige evaluatie te maken van de ingebruik zijnde schrijfwijze van de Javaanse taal en in het licht van de moderne inzichten zowel in de fonologie als in de fonologische structuur van deze taal een spellingsvoorstel te doen, dat als standaard spelling zal kunnen worden gehanteerd;

dat de Spellingscommissie voornoemd op 19 juni 1986 haar Rapport bij de Minister van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur heeft ingediend, aan welk rapport de Raad van Ministers in zijn vergadering van 4 juli 1986 zijn goedkeuring heeft gehecht (vide missive van de Minister-President d.d. 9 juli 1986 no. 538/R.v.M.);

dat het van groot belang is, dat bij het schriftelijk hanteren van het Surinaams Javaans, zowel door overheidsinstanties als door burgers, de in het rapport van de "Spellingscommissie" vervatte spelling voor het Surinaams Javaans wordt gebezigd, weshalve deze officieel vastgesteld en ter algemene kennis gebracht dient te worden.

BESLUIT:

- I. Met ingang van heden vast te stellen als de officiële spelling van het Surinaams Javaans de spelling, vervat in het rapport van de "Spellingscommissie van het Surinaams Javaans" en beknopt uiteengezet in de aan deze resolutie gehechte "Spelling van het Surinaams Javaans".
- II. De wetgevende, rechterlijke en bestuurlijke Colleges uit te nodigen en de Directeuren der Departementen en Directoraten opdracht te geven er zorg voor te dragen, dat — ingeval het nodig is, bij publikaties of anderszins, schriftelijk het Surinaams Javaans te bezigen — door hen en de onder hen ressorterende landsdienaren de officieel vastgestelde spelling van het Surinaams Javaans wordt gebezigd.
- III. De vastgestelde spelling van het Surinaams Javaans bij de particuliere instanties en de burgers van Suriname aan te bevelen en op hen een beroep te doen, bij het schriftelijk hanteren van het Surinaams Javaans van de hierbij vastgestelde spelling gebruik te maken.

IV. Te bepalen, dat deze resolutie en de aangehechte "Spelling van het Surinaams Javaans" in het Staatsblad en in het Advertentieblad van de Republiek Suriname zullen worden bekendgemaakt.

Paramaribo, de 26ste augustus 1986.

L. F. RAMDAT MISIER.

De Minister van Onderwijs,
Wetenschappen en Cultuur,

A. S. LI FO SJOE.

Uitgegeven te Paramaribo, de 26ste augustus 1986.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Districtsbestuur en Volksmobilisatie,

J. A. WIJDENBOSCH.

BIJLAGE behorende bij resolutie van 26 augustus 1986 no. 5239

SPELLING VAN HET SURINAAMS JAVAANS

1. SPELLINGSREGELS:

1.1. Hoofdregels

De woorden worden geschreven zoals zij in hun volle vorm uitgesproken worden.

1.2. Leenwoorden, die nog als zodanig worden herkend worden geschreven als in de taal, waaraan zij ontleend zijn.

1.3. De klinkers

a wordt gebruikt in woorden als amit (pardon),
abang (rood)

i wordt gebruikt in woorden als iki (deze), inggris (Engels)

u wordt gebruikt in woorden als udan (regen),
untu (tand)

e wordt gebruikt in woorden als seneng (houden van)

è wordt gebruikt in woorden als ènèng (er is / zijn)

é wordt gebruikt in woorden als édan (gek, zot)

o wordt gebruikt in woorden als loro (twee)
montor (auto)

1.4. Tweeklanken

In het Surinaams Javaans komen de volgende klinkercombinaties voor: ai, au en ei.

ai wordt gebruikt in woorden als maido (verwijten)

au wordt gebruikt in woorden als prau (korjaal)

ei wordt gebruikt in woorden als srei (hebzucht)

1.5. De medeklinkers

k wordt gebruikt in woorden als kawin (huwelijk)
en ook in woorden als bapak (vader)

g wordt gebruikt in woorden als gawé (maken)

ng wordt gebruikt in woorden als ngawé (wenken)

ty wordt gebruikt in woorden als tyonto (model, monster)
 j wordt gebruikt in woorden als jawa (Javaans)
 y wordt gebruikt in woorden als yèn (als, indien),
 wayang (wajang)
 ny wordt gebruikt in woorden als nyolong (stelen),
 nyebar (zaaien)
 t wordt gebruikt in woorden als tuku (kopen)
 en ook in woorden als tukul (groeien)
 d wordt gebruikt in woorden als dalan (weg/straat)
 en ook in woorden als duwit (geld)
 n wordt gebruikt in woorden als nangis (huilen)
 p wordt gebruikt in woorden als papat (vier)
 b wordt gebruikt in woorden als bakal (zullen)
 m wordt gebruikt in woorden als males (lui)
 w wordt gebruikt in woorden als wani (durven)
 r wordt gebruikt in woorden als rèwèl (lastig)
 l wordt gebruikt in woorden als larang (duur)
 s wordt gebruikt in woorden als santen (kokosmelk)
 h wordt gebruikt in woorden als hak (recht),
 wowohan (vruchten)

2. REGELS VOOR HET AANEENSCHRIJVEN VAN WOORDEN

- 2.1. Combinaties van verschillende woorden worden aaneengeschreven, wanneer de samenstellende delen binnen de combinaties een andere functie of betekenis hebben dan daarbuiten.
 Rinowengi (dag en nacht), Bolabali (keer op keer)
- 2.2. Combinaties van met voorafgaande of volgende elementen, die in het actuele taalgebruik niet los voorkomen worden aaneengeschreven.
 te + tuku wordt tetuku (het een en ander kopen)
 de + dalan wordt dedalan (de wegen)
 lara + né wordt larané (de ziekte)

3. HET GEBRUIK VAN KOPPELTEKEN

- 3.1. Het koppelteken wordt gebruikt bij reduplicaties en terwille van de leesbaarheid bij lange samenstellingen.
 v.b. anak-anak, utang-utang
- 3.1. Wanneer in woordsamenstellingen een foutieve uitspraak mogelijk zou zijn wordt het koppelteken gebruikt.
 v.b. botyah-botyah, mlaku-mlaku.

4. HOOFDLETTERS

4.1. Hoofdletters worden gebruikt:

- om het begin van de zin aan te geven.
- aan het begin van eigen namen (persoonsnamen, geografische namen e.a.) en persoonstitels.
 Radèn Mangunsuharjo.
- in hoofdwoorden van opschriften en titels
 b.v. Mekar Sari, Kalawarti Jawa Suriname.

5. TOELICHTING

5.1. De klinkers en tweeklanken

De letter e wordt gebruikt voor het weergeven van de z.g. stomme e, de sjwa, zoals in **seneng**.
 Aangezien dezelfde letter gebruikt wordt voor het weergeven van de twee varianten van het foneem /e/ was het noodzakelijk om diacritische tekens te gebruiken voor de weergave van de varianten n.l. é voor de klank in **kowé** en è voor de klank in **ènèng**.
 Zonder de diacritische tekens zou de leesbaarheid in gevaar kunnen komen.
 Het teken **u** voor de klank **udan** wijkt af van de Nederlandse spelling, maar sluit aan bij de spelling van het Sranan en het Sarnami.
 Ook internationaal wordt het u-teken voor deze klank veel gebruikt.
 Ten aanzien van het teken a wordt het volgende opgemerkt.

Bij de a op het einde van een open lettergreep wordt dit gelezen als o (pot), maar terwille van het behouden van het woordbeeld wordt in dergelijke woorden de a gehandhaafd. v.b. lara (ziek), larané (ziekte).

De overige letters voor de klinkers en de tweeklanken behoeven geen toelichting.

5.2. De medeklinkers

Er is bij het ontwerpen van deze spelling van het Surinaams Javaans naar gestreefd zoveel mogelijk aan te sluiten bij de spellingen van het Nederlands, het Sranan en het Sarnami.

Slechts de volgende medeklinkerspelling behoeven een toelichting.

a. de palatale medeklinkers

de j wordt gebruikt in woorden als Jawa.

Hierin wordt aangesloten bij de spelling van het Sarnami en bij de spelling van het Indonesische Javaans.

de ty en ny sluiten aan bij het Sranan, waardoor een grotere eenheid bereikt wordt in de spelling van de Surinaamse talen.

de sy komt niet voor in het Surinaams Javaans.

b. het k-teken staat in feite voor twee aparte klanken, maar een functionele belasting van die twee klanken is er nauwelijks.

Het gaat hier om de velare occlusief in woorden als **kawin** en de glottisslag in woorden als anak, bapak.

c. Door het vermijden van diacritische tekens heeft de Commissie voor het weergeven van t, d geen aparte tekens gekozen. Deze fonemen worden door t en d weergegeven.

INHOUD

	Blz.
1. SPELLINGSREGELS	4
1.1. Hoofdregels	
1.2. Leenwoorden	
1.3. De klinkers	
1.4. Tweeklanken	
1.5. De medeklinkers	
2. REGELS VOOR HET AANEENSCHRIJVEN VAN WOORDEN	5
3. HET GEBRUIK VAN KOPPELTEKEN	6
4. HOOFDLETTERS	6
5. TOELICHTING	6